

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра статистики, обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан економічного факультету
Віталій ДЯЧЕК
“27” серпня 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Облік у банках
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
галузь знань	<u>07 «Управління і адміністрування»</u>
спеціальність	<u>071 «Облік і оподаткування»</u>
освітня програма	<u>071 «Облік і оподаткування»</u>
спеціалізація	
вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
факультет	економічний

2024 / 2025 навчальний рік
Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету (інституту, центру)

“ 27 ” серпня 2024 року, протокол № 11

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Юлія ГЛУШАЧ, к.е.н, доцент закладу вищої освіти кафедри статистики, обліку та аудиту

Програму схвалено на засіданні кафедри статистики, обліку і аудиту

Протокол від “ 26 ” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри статистики, обліку та аудиту

(підпис)

Оксана НЕСТЕРЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи)
«Облік та оподаткування»
назва освітньої програми

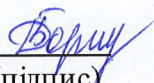
Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проектної групи) «Облік та оподаткування»

(підпис)

Тетяна ПОНОМАРЬОВА
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково- методичною комісією економічного факультету _____
назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від “ 27 ” серпня 2024 року № 1

Голова науково-методичної комісії
(підпис)

Дар'я ЗАГОРСЬКА
(прізвище та ініціали)

Вступ

Програма навчальної дисципліни “Облік у банках” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки

ХНУ ім. В.Н. Каразіна, бакалавр

(назва рівня вищої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузь знань **07 «Управління і адміністрування»**
(шифр і назва)

спеціальність **071 «Облік і оподаткування»**
(шифр і назва)

освітня програма **071 «Облік і оподаткування»**
(шифр і назва)

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування сучасної системи знань з теорії і практики бухгалтерського обліку в банках.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення теоретичних засад обліку в банках;
- ознайомлення із завданнями обліку за різними його напрямками;
- засвоєння техніки документального оформлення операцій в первинних облікових документах та методики реєстрації облікової інформації в системі рахунків;
- ознайомлення з методикою формування звітних показників за даними бухгалтерського обліку в банках.

Після завершення курсу студент має набути такі **загальні та фахові компетентності:**

▪ **Загальні**

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

▪ **Фахові**

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Нормативна / за вибором

Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
8-й	8-й

Лекції	
24 год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Дистанційні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	84 год.
у тому числі, індивідуальні завдання	
-	-

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання**:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

ПР15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен **знати**:

- загальні основи і принципи бухгалтерського обліку в банках;
- класифікацію балансових та позабалансових рахунків;
- структуру та принципи побудови плану рахунків бухгалтерського обліку банків;
- характеристику і форми аналітичного обліку банку;
- складові власного капіталу банку та характеристику рахунків для їх обліку;
- правила обліку доходів і витрат банку;
- характеристику рахунків для обліку доходів і витрат;
- організацію та документальне оформлення касових та розрахункових операцій в банку;
- характеристику та порядок відкриття депозитних рахунків;
- характеристику рахунків для обліку кредитних операцій в банку;
- порядок списання безнадійних кредитів банку;
- класифікацію цінних паперів та характеристику рахунків для обліку операцій з ними;

- порядок документування операцій з обліку основних засобів та НМА;
- характеристики рахунків для обліку операцій із основними засобами та НМА;
- сутність фінансового лізингу та характеристики рахунків для обліку операцій за лізингом.

В м і т и :

складати бухгалтерські записи за операціями:

- з формування власного капіталу банку;
- з акціями власної емісії при їх викупі, перепродажу та анулюванні;
- з нарахування дивідендів акціонерам за акціями банків;
- з обліку доходів, витрат та фінансових результатів банку;
- з обліку касових і розрахункових операцій;
- кредитного характеру;
- з цінними паперами, основними засобами та НМА.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Облік пасивних та розрахунково-касових операцій банку.

Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в банках

Об'єкти обліку і бухгалтерські рахунки. Класифікація балансових та позабалансових рахунків. План рахунків бухгалтерського обліку банків (крім Національного банку України) і принципи його побудови. Баланс банку. Форми синтетичного обліку. Характеристики і форми аналітичного обліку. Банківська документація.

Тема 2. Облік власного капіталу

Складові власного капіталу банку. Характеристика рахунків для обліку власного капіталу. Облік операцій з формування статутного капіталу. Облік операцій банку з акціями власної емісії при їх викупі, перепродажу, анулюванні. Облік нарахування дивідендів акціонерам за акціями банків.

Тема 3. Облік доходів і витрат

Характеристика об'єктів обліку в складі доходів і витрат банку. Правила обліку доходів і витрат.

Характеристика рахунків для обліку доходів і витрат. Облік доходів і витрат банку на основі базових принципів МСБО. Облік фінансового результату і розподілу прибутку.

Тема 4. Облік касових операцій

Організація роботи з готівкою в банках. Документальне забезпечення та облік операцій кас з оприбуткування готівки. Документальне оформлення та облік видаткових операцій кас. Інкасація грошової виручки.

Зберігання і облік цінностей та документів у грошових сховищах. Ревізія цінностей і відображення в обліку операцій, пов'язаних з результатами ревізії; оприбуткування надлишків і списання нестач коштів.

Тема 5. Облік розрахункових операцій

Принципи безготівкових розрахунків клієнтів банку. Характеристика платіжних рахунків клієнтів у банках. Облік операцій при розрахунках платіжними дорученнями. Облік операцій при розрахунках платіжними вимогами-дорученнями.

Облік операцій при розрахунках розрахунковими чеками. Облік операцій при розрахунках акредитивами. Безсуперечне стягнення коштів. Облік розрахунків клієнтів із використанням банківських пластикових карток.

Тема 6. Облік депозитних операцій

Характеристика депозитних рахунків. Порядок відкриття строкових та ощадних депозитних рахунків. Облік нарахування та сплати процентів за депозитними рахунками.

Тема 7. Облік операцій з кредитування

Організація обліку кредитних операцій. Характеристика рахунків для обліку кредитних операцій. Облік операцій і послуг кредитного характеру. Облік операцій з формування і використання резерву на покриття можливих втрат за кредитами.

Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру на прикладі факторингових операцій. Облік операцій з нарахування і справляння процентів за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.

Тема 8. Облік операцій з цінними паперами

Сутність, класифікація цінних паперів і операцій з ними. Характеристика рахунків для обліку операцій з цінними паперами. Облік операцій з цінними паперами, придбання з метою перепродажу.

Облік довгострокових вкладень банку в цінні папери. Облік вкладень банку в боргові цінні папери. Облік пасивних операцій з цінними паперами за власними борговими зобов'язаннями.

Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті

Характеристика валютних операцій. Оцінка і переоцінка об'єктів обліку в іноземній валюті. Характеристика поточних рахунків клієнтів в іноземній валюті. Порядок здійснення операцій на поточних рахунках клієнтів в іноземній валюті. Облік неторговельних операцій з валютними цінностями.

Організація безготівкових міжнародних розрахунків шляхом запровадження кореспондентських відносин. Облік експортно-імпортних операцій. Облік операцій з купівлі та продажу іноземної валюти. Облік форвардних і ф'ючерсних операцій. Облік активних і пасивних операцій в іноземній валюті.

Тема 10. Облік операцій з основними засобами

Документальне оформлення операцій з обліку основних засобів. Облік руху основних засобів. Облік переоцінки та поточного ремонту основних засобів. Облік об'єктів операційних основних засобів, переданих або отриманих в операційну оренду. Облік основних засобів, прийнятих банком під заставу наданого кредиту. Інвентаризація основних засобів і відображення в обліку її результатів.

Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами

Сутність нематеріальних активів банку. Документальне оформлення операцій з обліку нематеріальних активів. Господарські операції з нематеріальними активами та їх облік. Характеристика рахунків для обліку операцій із нематеріальними рахунками.

Тема 12. Облік операцій з лізингу

Сутність фінансового лізингу. Характеристика рахунків для обліку операцій за лізингом. Облік фінансового лізингу банком - лізингодавцем. Облік доходів за фінансовим лізингом у вигляді процентів. Облік фінансового лізингу банком - лізингоотримувачем. Облік процентних витрат за фінансовим лізингом.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	ср		л	п	лаб	інд	ср

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Облік пасивних та розрахунково-касових операцій банку.												
Тема 1. Основи побудови бухгалтерського обліку в банках	8	2	2			4	8	1				7
Тема 2. Облік власного капіталу	6	2	1			3	6					6
Тема 3. Облік доходів і витрат	6	2	1			3	6					6
Тема 4. Облік касових операцій	8	2	2			4	8	1				7
Тема 5. Облік розрахункових операцій	8	2	2			4	8	1				7
Тема 6. Облік депозитних операцій	8	2	2			4	10	1				9
КР №1	2		2									
Разом за розділом 1	46	12	12			22	46	4				42
Розділ 2. Облік основних видів вкладень банку в активні операції												
Тема 7. Облік операцій з кредитування	6	2	2			2	6	1				5
Тема 8. Облік операцій з цінними паперами	6	2	2			2	6					6
Разом за розділом 2	12	4	4			4	12	1				11
Розділ 3. Облік основних засобів та операцій в іноземній валюті												
Тема 9. Облік операцій в іноземній валюті	6	2	2			2	6					6
Тема 10. Облік операцій з основними засобами	5	2	1			2	6	1				5
Тема 11. Облік операцій з нематеріальними активами	5	2	1			2	6					6
Тема 12. Облік операцій з лізингу	6	2	2			2	6					6
КР №2	2		2									

Разом за розділом 3	24	8	8			8	24	1				23
Контрольна робота, передбачена навчальним планом	8					8	8					8
	90	24	24			42	90	6				84

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи побудови бухгалтерського обліку в банках <i>(семінарське заняття)</i> <u>Питання:</u> <ol style="list-style-type: none"> Сутність і основні положення облікової політики банку. Характеристика, структура та принципи побудови плану рахунків банку. Параметри та форми аналітичного обліку. Банківська документація 	2	
2	Облік власного капіталу <i>(практичне заняття)</i> <ol style="list-style-type: none"> Обговорення теоретичних питань: <ol style="list-style-type: none"> Сутність, складові і види капіталу банку. Характеристика структури плану рахунків для відображення статутного капіталу банку. Порядок формування статутного капіталу і особливості відображення цих операцій в обліку. Порядок відображення операцій з формування резервного та інших фондів банку. Регулятивний капітал та порядок його розрахунку Складання бухгалтерських записів за операціями з капіталом банку 	1	-
3	Облік доходів і витрат <i>(практичне заняття)</i> <u>1. Обговорення теоретичних питань:</u> <ol style="list-style-type: none"> Види доходів і витрат банку та правила відображення їх в обліку; Відображення операцій з формування резерву під заборгованість за нарахованими доходами; Відображення в обліку витрат на утримання персоналу банку <ol style="list-style-type: none"> Складання бухгалтерських записів з нарахування доходів і витрат банку 	1	-
4	Облік касових операцій <i>(практичне заняття)</i> <u>1. Обговорення теоретичних питань:</u> <ol style="list-style-type: none"> Організація роботи з готівкою в банках. Документальне забезпечення та облік операцій кас з оприбуткування готівки. 	2	

	<p>1.3. Документальне оформлення та облік видаткових операцій кас.</p> <p>1.4. Порядок проведення інкасації грошової виручки.</p> <p>1.5.Зберігання і облік цінностей та документів у грошових сховищах.</p> <p>2. Відображення в обліку операцій за операціями з готівкою</p>		
5	<p>Облік розрахункових операцій (практичне заняття)</p> <p><u>1.Обговорення теоретичних питань:</u></p> <p>1.1. Характеристика платіжних рахунків клієнтів у банках.</p> <p>1.2. Відображення в обліку операцій при розрахунках платіжними дорученнями.</p> <p>1.3. Відображення в обліку операцій при розрахунках платіжними вимогами-дорученнями.</p> <p>1.4. Порядок відображення в обліку операцій при розрахунках розрахунковими чеками.</p> <p>1.5.Облік операцій при розрахунках акредитивами.</p> <p>1.6. Безсуперечне стягнення коштів.</p> <p>1.7. Облік розрахунків клієнтів із використанням банківських пластикових карток.</p> <p>2. Складання бухгалтерських записів за операціями з розрахунків банку</p>	2	
6	<p>Облік депозитних операцій (практичне заняття)</p> <p><u>1.Обговорення теоретичних питань:</u></p> <p>1.1. Характеристика депозитних рахунків.</p> <p>1.2. Порядок відкриття строкових та ощадних депозитних рахунків.</p> <p>1.3. Облік нарахування та сплати процентів за депозитними рахунками.</p> <p>2. Складання бухгалтерських записів з депозитних операцій</p>	2	
	Контрольна робота №1	2	-
	Разом за розділом 1	12	-
7	<p>Облік операцій з кредитування (практичне заняття)</p> <p><u>1.Обговорення теоретичних питань:</u></p> <p>1.1. Характеристика рахунків для обліку кредитних операцій.</p> <p>1.2. порядок обліку операцій і послуг кредитного характеру.</p> <p>1.3. Порядок обліку операцій з формування і використання резерву на покриття можливих втрат за кредитами.</p> <p>1.4. Порядок списання безнадійних кредитів. Облік операцій кредитного характеру на прикладі факторингових операцій.</p> <p>1.5. Порядок обліку процентів за користування банківськими кредитами та комісійних за надання послуг кредитного характеру.</p> <p>2. Складання бухгалтерських записів за кредитними операціями</p>	2	-
8	<p>Облік операцій з цінними паперами (семінарське заняття)</p> <p>1. Обговорення теоретичних питань:</p> <p>1.1 Сутність, класифікація цінних паперів і операцій з ними.</p> <p>1.2. Характеристика рахунків для обліку операцій з цінними паперами.</p> <p>1.3. Порядок обліку операцій з цінними паперами для</p>	2	-

	перепродажу та довгострокових. 1.4. Порядок обліку операцій з цінними паперами за власними борговими зобов'язаннями. 2. Складання бухгалтерських записів за операціями з цінними паперами		
	Разом за розділом 2	4	-
9	Облік операцій в іноземній валюті (практичне заняття) 1. Обговорення теоретичних питань: 1.1. Характеристика валютних операцій. 1.2. Порядок здійснення операцій на поточних рахунках клієнтів в іноземній валюті. 1.3. Порядок обліку неторговельних операцій з валютними цінностями, експортно-імпортних операцій та операцій з купівлі та продажу іноземної валюти. 1.4. Облік форвардних і ф'ючерсних операцій. 2. Складання бухгалтерських записів за операціями в іноземній валюті	2	-
10	Облік операцій з основними засобами (практичне заняття) 1. Обговорення теоретичних питань: 1.1. Документальне оформлення операцій з обліку основних засобів. 1.2. Порядок обліку руху основних засобів, їх переоцінки та поточного ремонту. 1.3. Облік операційної оренди основних засобів, переданих або отриманих в операційну оренду. 1.4. Порядок обліку основних засобів, що прийняті банком під заставу наданого кредиту. 1.5. Інвентаризація основних засобів і відображення в обліку її результатів. 2. Відображення в обліку операцій з основними засобами.	1	-
11	Облік операцій з нематеріальними активами (практичне заняття) 1. Обговорення теоретичних питань: 1.1. Документальне оформлення операцій з обліку НМА. 1.2. Характеристика рахунків для обліку операцій з НМА. 2. Відображення в обліку операцій з НМА.	1	-
12	Облік операцій з лізингу (практичне заняття) 1. Обговорення теоретичних питань: 1.1. Сутність фінансового лізингу. 1.2. Характеристика рахунків для обліку операцій за лізингом. 1.3. Облік фінансового лізингу банком – лізингодавцем та банком лізингоодержувачем 1.4. Облік процентних доходів та витрат за фінансовим лізингом. 2. Відображення в обліку операцій з лізингу	2	-
	Контрольна робота №2	2	-
	Разом за розділом 3	8	-
	Усього годин	24	-

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Написання рефератів з питань теми «Основи побудови бухгалтерського обліку в банках»	4	7
2	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік власного капіталу»	3	6
3	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік доходів і витрат»	3	6
4	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік касових операцій»	4	7
5	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік розрахункових операцій»	4	7
6	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік депозитних операцій»	4	9
7	Написання рефератів з питань теми «Облік операцій з кредитування».	2	5
8	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік операцій з цінними паперами»	2	6
9	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік операцій в іноземній валюті»	2	6
10	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік операцій з основними засобами»	2	5
11	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік операцій з нематеріальними активами»	2	6
12	Виконання тестових та практичних завдань до теми «Облік операцій з лізингу»	2	6
	Комплексна контрольна робота	8	8
8	Усього годин	42	84

6. Індивідуальні завдання

-

7. Методи навчання

Методи навчання, спрямовані на досягнення освітніх цілей:

- *лекції* (лектором викладається основний зміст програмного навчального матеріалу. Студент повинен конспектувати той матеріал, на якому головну увагу акцентує лектор);
- *практичні заняття* (реалізуються кількома навчальними завданнями: засвоєння теоретичного матеріалу лекційного курсу; практичні роботи; перевірка виконання самостійних завдань);
- *самостійна робота* (виконується студентами в час після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи проміжного контролю - вдома, у бібліотеках, комп'ютерних класах тощо). Самостійна робота є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Методичне забезпечення самостійної роботи студентів: списки рекомендованих джерел і літератури, питання для самоконтролю, тести, пакети контрольних завдань, електронні версії лекцій тощо.

8. Методи контролю

Оцінювання знань, умінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Облік у банках» передбачають лекційні, практичні заняття, виконання аудиторних практичних та контрольних робіт, а також індивідуальної контрольної роботи, що передбачена навчальним планом.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за результатами аудиторних контрольних робіт;
- оцінювання виконання та захист контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;
- складання екзамену.

8. Схема нарахування балів

Структуру засобів контролю та розподіл балів із дисципліни «Облік у банках» наведено в табл. 5 та табл.6.

Таблиця 5

Узагальнена схема нарахування балів (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота				РКР	Підсумковий контроль (екзамен) балів	Загальна сума балів
Розділ 1		Розділ 2	Розділ 3			
Т1 -Т6		Т7-Т8	Т9-Т12			
Семінар	КР№1	Семінар	КР№2			
5	15	5	15			
20		5	15	20	40	100

де Т1, Т2 ... – теми розділів відповідно до робочої програми курсу;

КР- аудиторна контрольна робота за відповідними темами курсу;

РКР- розрахункова контрольна робота, передбачена навчальним планом;

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, який включає виконання поточних (аудиторних) контрольних робіт та розрахункової контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Таблиця 6

Узагальнена схема нарахування балів (заочна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий контроль (екзамен) балів	Загальна сума балів
Розділ 1	Розділи 2- 3	РКР		
T1 -T6	T7 -T12			
KP№1	KP№2			
20	20	20	40	100

де Т1, Т2 ... – теми розділів відповідно до робочої програми курсу;

КР- аудиторна контрольна робота за відповідними темами курсу;

РКР- розрахункова контрольна робота, передбачена навчальним планом;

Для допуску до складання підсумкового контролю (екзамену) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 10 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, який включає виконання поточних (аудиторних) контрольних робіт та розрахункової контрольної роботи, передбаченої навчальним планом.

Приклад для підсумкового семестрового контролю при проведенні семестрового екзамену або залікової роботи

Додаток 19

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Факультет економічний

Спеціальність Облік і оподаткування

Спеціалізація

Семестр 8

Форма навчання денна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: Облік у банках

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ (ЗАВДАННЯ) № 1 *

1. Теоретичні питання:

1.1. Загальна характеристика банківської системи в Україні. Функції НБУ та комерційного банку

1.2. Облік вкладів (депозитів) на вимогу клієнтів банку.

2. Вибрати правильний варіант відповіді:

2.1.

2.2.

...

2.18.

3.Задача

4.Задача

Затверджено на засіданні кафедри _____
протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____ (Нестеренко О.О.)
підпис

Екзаменатор _____ (Глушач Ю.С.)
Підпис

* Кількість балів за кожне з питань відповіді: 1 – 5; 2- 5; 3- 18; 4- 12

Рис. 1. Зразок екзаменаційного завдання

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Порядок оцінювання знань студентів, розроблений і впроваджений в навчальний процес у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна унормовує основні принципи організації поточного, підсумкового та семестрового контролю знань студентів з усіх видів виконуваних робіт (теоретична підготовка, практична робота, аудиторні контрольні роботи, контрольні розрахункові роботи тощо), а також методика переведення показників академічної успішності студентів ХНУ імені В.Н. Каразіна в національну шкалу.

Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку у процесі навчання. Вони визначають відповідність рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Поточний контроль знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних, і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Об'єктами поточного контролю є:

- ♦ активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;

- ♦ відвідування занять;

- ♦ виконання індивідуального розрахункового завдання;

- ♦ складання проміжного контролю (виконання аудиторних самостійних робіт).

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних

заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію із практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні самостійних аудиторних робіт та розрахункових контрольних робіт, що передбачені навчальним планом;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 4- бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага приділяється також їх якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичних ситуацій й проводиться у вигляді аудиторних контрольних робіт за темами курсу, що складаються з теоретичних питань, тестових та практичних завдань. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Проміжний контроль проводиться у вигляді опитування студентів з питань теми, тестових завдань, практичних робіт (рішення задач), контрольних робіт (теоретичні питання, тести, задача).

Оцінювання знань студентів здійснюється за принципами

- 1) правильні відповіді на питання даної теми – до 5 балів;
- 2) самостійна робота – до 15 балів (теоретичне питання, тестові завдання, задача);
- 3) контрольна робота - до 20 балів

Підсумковий контроль за курсом - у формі екзамену.

До складання екзамену допускають студентів, що мають задовільну кількість балів із складених тестів з основних навчальних елементів (написання та захисту індивідуального розрахункового завдання) та інших завдань, передбачених програмою дисципліни.

Екзамен здійснюють за екзаменаційними білетами, які містять чотири завдання (два теоретичних питання, одне практичне завдання - задача і тести) (рис. 1). Вони дають можливість здійснити оцінювання знань студента за дисципліною.

Критерії оцінювання на екзамені:

Оцінювання знань студента проводиться за чотирирівневою шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно). За екзамен студент може отримати максимум 40 балів:

1. Для отримання оцінки «відмінно» (35-40 балів) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язано й обґрунтовано;
 - навести вірне рішення задачі та тестів.
2. Для одержання оцінки «добре» (25-34 балів) студент повинен:
 - укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
 - викласти теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язано;
 - навести вірне рішення задачі;

- можливі помилки при відповіді на тести.
3. Для отримання оцінки «задовільно» (15-24 балів) студент повинен:
- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
 - можливі помилки при розв'язанні задачі та тестів.
4. Оцінку «незадовільно» (1-14 балів) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

Кожне завдання екзамену оцінюється окремо, що зазначається в білетах. Якщо одна з оцінок «незадовільно», то загальна оцінка не може бути вищою за «задовільно».

Таблиця 4

№ питання	Максимальна кількість балів	Зміст відповіді
1.1	7	Глибокі знання навчального матеріалу
1.2.	7	Глибокі знання навчального матеріалу
2 (2.1-2.10)	10	У логічній послідовності знайти відповідь на тестові завдання серед запропонованих варіантів
3	16	Розв'язання практичного завдання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як загальна оцінка, яка враховує оцінки з кожного виду контролю (оцінки проміжного контролю за роботу протягом семестру та оцінка за результатами підсумкового екзамену).

У відповідності до набраних студентом балів оцінка знання матеріалу проводиться за чотирирівневою системою згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90-100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

Нормативно-законодавча база:

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-III від 7 грудня 2000 року (із змінами).
2. Положення про організацію бухгалтерського обліку, бухгалтерського контролю під час здійснення операційної діяльності в банках України Затверджено ПП НБУ 04.07.2018 № 75.
3. План рахунків бухгалтерського обліку банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 11 вересня 2017 року № 89 ;
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 11.09.2017 р. № 89.

Навчальні посібники:

1. Литвин Н. Б. Фінансовий облік у банках (у контексті МСФЗ) : підручник / Н. Б. Литвин. — К. : Хай-Тек Прес, 2017. — 608 с.
2. Варцаба В.І., Машіко К.С. Облік у банках (у таблицях і схемах) : Навч. посібник. — Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2016. — 184 с.

Допоміжна література

1. Методичні рекомендації щодо порядку складання приміток до фінансової звітності банків України. Схвалено постановою Правління НБУ від 29.12.2015 №965
2. Порядок застосування методу трансформації під час складання фінансової звітності банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 10.12.2012 №510 .
3. Інструкція про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 24.10.2011 р. № 373.
4. Зміни до Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 18.08.2015 р. № 540
5. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 20.10.2004 р. № 495;
6. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті та банківських металах у банках України. Затверджено постановою Правління НБУ № 555 від 17.11.2004 р.;
7. Інструкція з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ № 481 від 27.12.2007 р.;
8. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з готівковими коштами та банківськими металами в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 20.10.2004 р. №495;
9. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами та фінансовими інвестиціями в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 22.06.2015р. № 400;
10. Інструкція з бухгалтерського обліку основних засобів і нематеріальних активів банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 20.12.2005 р. № 480;
11. Інструкція з бухгалтерського обліку запасів матеріальних цінностей банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 10.12.2004 р. № 625;
12. Інструкція про порядок відображення в бухгалтерському обліку банками України поточних і відстрочених податкових активів та податкових зобов'язань. Затверджено постановою Правління НБУ від 17.03.2009 р. № 140;
13. Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з похідними фінансовими інструментами в банках України. Затверджено Постановою Правління НБУ від 31.08.2007 р. № 309;
14. Правила бухгалтерського обліку операцій з використанням платіжних карток у банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 8.04.2005 № 123;
15. Правила бухгалтерського обліку банками України операцій з чеками в іноземній валюті. Затверджено постановою Правління НБУ від 4.09.2009 № 530;
16. Правила бухгалтерського обліку операцій з документарними акредитивами в розрахунках за зовнішньоекономічними операціями в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 03.12.2004 р. № 549;
17. Правила бухгалтерського обліку доходів і витрат банків України. Затверджено постановою Правління НБУ від 18.06.2003 р. № 255.
18. Правила бухгалтерського обліку операцій довірчого управління в банках України. Затверджено постановою Правління НБУ від 12.11.2003 р. №498

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=6171
<http://presa.ua/bankivs-ka-sprava.htm>

Періодичні видання:

1. Вісник Національного банку України – періодичне видання-[електронний ресурс]-режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=73080

2. Постанова НБУ «Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку» -[електронний ресурс]-режим доступу:
<https://bank.gov.ua/document/download?docId=55228582>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили.

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі на платформі Google Meet, режим доступу:
<https://meet.google.com/gvu-dpqn-nyn?authuser=0>